Het conflict tussen bewuste en onbewuste verlangens

30 januari 1959
lezing 45

“Gegroet in de naam van de Heer. Ik breng jullie mijn zegen, vrienden. Gezegend is dit uur.

Jullie weten allemaal dat ontplooiing en zuivering het enige doel van het leven zijn. Een ieder die dit pad volgt, zal dan ook niet vergeefs hebben geleefd. Dit pad is beslist de kortste weg naar zelfkennis en innerlijke zuivering. Het laatste is niet mogelijk zonder het eerste. Je kunt jezelf alleen zuiveren als je jezelf kent. En hoewel zelfkennis niet altijd gelijkstaat aan zuivering, zuiver je jezelf al in hoge mate wanneer je jezelf echt door en door kent. Om daartoe zonder weerstand of uitvluchten in staat te zijn, is het absoluut noodzakelijk om nederigheid te betrachten, de nederigheid teneinde jezelf te accepteren zoals je nu bent. De strijd om een deel van je lagere zelf te accepteren waarvan je de volledige betekenis tot nu toe misschien hebt genegeerd, is dus al een zuivering, ook al ben je nog lang niet in staat om je emoties te veranderen. Een dergelijke verandering kan niet worden afgedwongen; dit wordt zelfs door mijn vrienden die er zo intensief mee bezig zijn altijd vergeten. Je kunt je gevoelens en emotionele reacties niet door middel van je wil veranderen. Je kunt bij het noodzakelijke en vaak moeizame zoeken naar een duidelijke betekenis van je verwarde emoties je wil gebruiken. Je kunt zeker van je wil gebruik maken om volledig voor dit pad te kiezen. Je emoties kunnen echter pas veranderen nadat je de nederigheid hebt opgebracht om telkens weer hun lagere aard te onderkennen. Daarom zeg ik nogmaals: durf steeds weer onder ogen te zien wat er scheef zit in je reacties, dan zul je die verandering bewerken die je zo graag tot stand wilt brengen.

Jezelf leren kennen, vrienden, de waarheid over jezelf ontdekken, over

het deel van jezelf waarvan je je tot nu toe niet bewust bent geweest, is altijd het doel en de opgave waarvoor je staat. Ik zal nu trachten je verder op weg te helpen. Vaak wordt vergeten dat de menselijke persoonlijkheid zeer veel facetten heeft en als iemand zegt dat hij 'zichzelf kent', is het vaak moeilijk te begrijpen wat dit precies inhoudt. Je kent jezelf natuurlijk wel een beetje; je bewuste doelen en reacties, je voorkeuren en eigenaardigheden, enzovoort. Maar er zijn zoveel andere zaken waarvan je totaal geen weet hebt. Denk eens aan jezelf en aan de vele mensen die je kent en hebt gekend. Ga na hoe je ten opzichte van bijna iedereen die je kent anders bent en anders reageert, bijvoorbeeld tegenover bepaalde mensen uit je kennissenkring, of tegenover je familie en vrienden. In iedere levenssituatie ben 'jij' weer anders. Misschien heb je er zo nog niet over nagedacht maar probeer je eens voor te stellen hoe het zou zijn als je je tegenover persoon 'A' op dezelfde manier zou gedragen als tegenover 'B'. Je kunt zo het hele alfabet doorlopen en je zult merken dat er even zovele kanten van 'jou' bestaan. En dat is nog maar op een heel oppervlakkig niveau want je hebt veel facetten die naar buiten toe nooit zichtbaar worden. Hoe kun je nu dieper gaan teneinde erachter te komen wie je bent?

De eerste en belangrijkste stap in die richting is erachter te komen wat je verlangens zijn, vrienden. En als ik het over verlangens heb, bedoel ik niet de belangrijke plannen en doelen in je leven of de grote zaken. Nee, ik wil ermee zeggen dat zelfs de kleinste reactie - hoe onbeduidend ogenschijnlijk ook - een of ander verlangen inhoudt. Denk maar aan een willekeurig onbelangrijk voorval uit je dagelijks leven waardoor je je ontevreden, kwaad of geïrriteerd voelt; of juist blij en optimistisch. Achter elk van deze reacties gaat een verlangen schuil. En als je erachter wilt komen wie je bent, moet je eerst vaststellen welke verlangens achter je dagelijkse reacties schuilgaan.

Dat is aan de ene kant niet zo moeilijk als je misschien denkt maar aan de andere kant is het ook niet zo gemakkelijk. Het vereist een bepaalde aanpak, een zekere oefening en het aankweken van bepaalde gewoonten. Eerst moet je leren de dagelijkse terugblik waarover ik het al dikwijls heb gehad juist uit te voeren. En in plaats van alleen maar tegenover jezelf toe te geven 'ik voelde me bij die en die gelegenheid kwaad, ongelukkig, blij of was hoopvol gestemd', moet je jezelf ook nog afvragen *waarom* je deze reactie voelde, al lijkt de reden voor zover het andere mensen en uiterlijke omstandigheden betreft voor de hand te liggen. Vraag jezelf af welk verlangen er achter je reactie zou kunnen

liggen. Vraag jezelf af ‘wat wil ik echt met betrekking tot deze of die situatie die ervoor zorgt dat ik mij nu kwaad of bang voel? Ik ben kwaad omdat ik iets anders zou willen. Wat wil ik nu echt? Of ik ben blij omdat kennelijk aan een verlangen van mij is voldaan. Welk verlangen was dit? En als ik hoopvol gestemd ben, is dit dan omdat de kans nu groter lijkt dat aan een bepaald verlangen zal worden voldaan? Wat is in duidelijke eenvoudige bewoordingen dit verlangen?’

Probeer er een gewoonte van te maken om jezelf dergelijke vragen te stellen, vrienden. Bekijk dagelijks al je reacties vanuit het gezichtspunt ‘om welk verlangen gaat het hier?’ Dit zal je enorm helpen. Het zal je helpen jezelf veel beter te begrijpen. Het zal je ook leren inzien waarom je bent geworden zoals je nu bent en waarom je deze verlangens hebt. De volgende stap is erachter te komen waarom je deze verlangens hebt. Maar daar is het nu nog te vroeg voor. Eén ding tegelijk. Leer eerst om je heel precies en duidelijk van je verlangens bewust te worden. Daarna zullen we het waarom van deze verlangens onderzoeken.

Je bewuste verlangens kunnen nogal eens verschillen van je onbewuste verlangens. Hier hebben we het al vaker over gehad en ik denk dat jullie nu allemaal wel begrijpen dat dit een van de belangrijkste oorzaken van je conflicten en frustraties in het leven is. Er is echter een omstandigheid waarvan de meeste van jullie de volledige betekenis niet zien maar die vaak soortgelijke conflicten en een gevoel van onvoldaanheid veroorzaakt. Dat is het feit dat je bewuste verlangens en doelen, op grond waarvan je handelt, weliswaar overeenstemmen met de doelen van je hogere zelf maar dat er daarnaast ook lagere, zelfzuchtige doelen in je beweegredenen aanwezig zijn. Deze lagere doelen zoeken een uitweg in de hogere en die vormen een uitstekende camouflage. Het is heel belangrijk om dit te ontdekken. Hoewel je daden en handelingen waardevol en op zichzelf goed zijn en de hoge, edele motieven daadwerkelijk in je aanwezig zijn, verliest dit feit zijn glans als je niet kunt zien dat de lagere en de hogere drijfveren naast elkaar bestaan en beide precies hetzelfde doel nastreven.

Reeds lang voordat je zover gezuiverd bent dat je deze egoïstische, trotse, ijdele en angstige drijfveren niet meer hebt, zuivert alleen al de erkenning van het bestaan ervan je aanzienlijk. En zo komt er ook steeds meer zuiverheid in wat je doet en in de ware aard van je verlangen. Je raakt vaak in verwarring omdat je ontdekt dat je iets zuivers en goeds wilt en dit dan toch tot gespletenheid leidt. Dat moet een reden hebben.

De reden is dat je de verschillende drijfveren die je met betrekking tot je nobele verlangen hebt, niet onderkent. Je bewuste edele motieven overtuigen je ervan dat je niets verkeerds nastreeft en toch zit er iets niet goed. Je onderkent namelijk niet het andere deel dat gelijktijdig in dezelfde stroom van verlangens aanwezig is. Je bent zo gewend aan een houding waarbij het een het ander uitsluit dat je denkt dat de juistheid van de ene drijfveer de juistheid van de andere die dikwijls precies tegengesteld van aard is, uitsluit. Het vereist veel zelfinzicht om echt te begrijpen dat dit niet zo is. Zuivering betekent niet alleen dat je jouw verlangens verandert. Het betekent dat je de goede motieven scheidt van de onjuiste door er eerst gewoon naar te kijken. Probeer nooit om je gevoelens te dwingen. Dat gaat niet. Ik kan hier niet vaak genoeg de nadruk op leggen. Maar kijk of je kunt zeggen: 'Op dit moment heb ik dit of dat verlangen. Het bewuste verlangen is goed maar ik erken dat deze of die bepaalde zelfzuchtige drijfveer ook een rol speelt. Ik zal goed blijven handelen maar ik zal mezelf niet misleiden door te denken dat ik helemaal vrij van egoïsme, ijdelheid of welke andere eigenschap dan ook ben. Ik kan slechts bidden en hopen dat deze weerbarstige onderstromen te zijner tijd zwakker zullen worden. Ik kan er niets aan doen dat ik mij nu zo voel maar ik hoop er vrij van te worden.' Door steeds opnieuw zo naar jezelf te kijken zullen de lagere neigingen zeker zwakker worden en tenslotte verdwijnen. Zo draag je oneindig veel meer aan je zuivering bij dan wanneer je tracht je gevoelens te verdringen. Je doet dit met de beste bedoelingen omdat je weet dat bepaalde reacties niet goed of liefdevol zijn en je zo niet wilt zijn. Het *lijkt* mogelijk het bestaan van zulke neigingen teniet te doen door ze gewoon te verdringen. In werkelijkheid *bedek je ze* slechts. Ze krijgen zo veel meer invloed dan wanneer je hun bestaan erkent. Bovendien misleid je jezelf ermee omdat je gelooft dat je zuiverder bent dan je in feite bent. Je gelooft dat je geen lagere drijfveren hebt terwijl deze gewoon in je onbewuste blijven gisten.

Mensen maken duidelijk onderscheid tussen gevoelens en gedachten. Jullie weten dat - spiritueel gezien - het allebei concrete vormen van een subtielere materie zijn. Voor ons zijn gevoelens in principe precies hetzelfde als gedachten. Het enige verschil is dat een emotie een sterkere uitwerking heeft en intenser is dan welke gedachte ook. Overtuigingen, opvattingen en denkbeelden die niet door een emotie worden ondersteund zijn zwak en de vormen kunnen veel sneller uiteenvallen dan wanneer deze opvattingen en denkbeelden met emoties zijn geladen. Dit geldt natuurlijk zowel in positieve als in negatieve zin.

De krachtigste bewuste overtuiging of gedachte valt in het niet vergeleken met een totaal onbewuste, emotionele onderstroom. Vanuit het spirituele oogpunt van absolute waarheid is het verschil tussen gedachten en gevoelens slechts gelegen in de kracht en intensiteit ervan en niet in een bepaald kenmerk of soort. Je zult deze waarheid heel snel door het pad dat je volgt ontdekken want door je emoties bewust te maken verander je ze in gedachten en dan zet je deze gedachten als je dat wilt om in daden. Op die manier leef je met een hogere graad van bewustzijn dan wanneer je dingen doet zonder te weten of te begrijpen waarom. Je probeert slechts zo goed mogelijk je handelingen te verklaren maar je wordt nog steeds door je onbewuste gedachten (of emoties) beheerst. Probeer in te zien dat het verschil tussen gedachten en emoties slechts in de mate van intensiteit en trilling is gelegen.

Jullie weten dat zelfs gedachten zonder enige persoonlijke, emotionele betrokkenheid niet snel even kunnen worden veranderd. Hoeveel tijd vergt het dan om emoties te veranderen? Je hebt bijvoorbeeld tijdens je leven bepaalde opvattingen gekoesterd. Ook al ben je er misschien emotioneel niet bij betrokken, ook al gaat het misschien maar om een onbeduidende opvatting die voor jou persoonlijk niet van belang is, de macht der gewoonte en je omgeving hebben gemaakt dat je aan deze denkbeelden bleef vasthouden; gevolg is dat het nooit bij je is opgekomen om ondanks het feit dat ze reeds lang achterhaald zijn je opvattingen te herzien. Des te moeilijker is het dan ook om een opvatting of een houding te herzien en te veranderen waarbij persoonlijke, psychische factoren - met andere woorden je emoties - een rol spelen. Ik wil hiermee aangeven hoezeer de menselijke ziel door gewoonten wordt bepaald. En hoe zwaar het gevecht is om de verleiding tot laksheid en trots te overwinnen! Het vereist namelijk ook een zekere nederigheid om je denkbeelden te veranderen. We zien heel vaak dat iemand koppig aan een mening vasthoudt, alleen omdat hij die al lange tijd had en ondanks het feit dat hij diep in zijn hart weet of voelt dat de nieuwe opvatting waarmee hij op een dag wordt geconfronteerd, best redelijk klinkt. Dus zelfs het veranderen van onbelangrijke opvattingen vereist inspanning en nederigheid. Het veranderen van gedachten die geen emotionele inhoud hebben vraagt al om een instelling die niet voor iedereen gemakkelijk is op te brengen. Hoe veel moeilijker is het dan en hoeveel meer geduld en wijsheid is er dan nodig om een opvatting, eigenschap of houding te veranderen waarbij je meest subjectieve en persoonlijke ideeën op het terrein van je diepgewortelde emoties een rol spelen? Zelfs het veranderen van opvattingen waarbij emoties geen rol

spelen kan niet worden afgedwongen. Niemand kan je dwingen anders te denken, zelfs jijzelf niet. Je kunt een opvatting alleen veranderen als je erover nadenkt, al wikkend en wegend een oordeel vormt en kiest. Wanneer je dit hele proces doorloopt, ontstaat er misschien een nieuwe opvatting. Of je houdt vast aan de oude omdat deze juist lijkt en op bewuste, zorgvuldige overwegingen is gebaseerd.

Bij emoties die veel krachtiger zijn en een sterkere uitwerking dan gedachten hebben, heeft dwang nog minder succes en is zelfs erg verraderlijk. Je ongezuiverde emoties kunnen niet ineens veranderen alleen doordat je ze tenslotte als zodanig hebt erkend; laat dit je niet ontmoedigen. Houd er rekening mee dat je er enige tijd naar moet kijken en probeer ervan te leren terwijl je dat doet. Pas op voor de foutieve gedachte dat de aanwezigheid van een goede drijfveer een tot nu toe verborgen 'slechte' drijfveer uitsluit. Deze werkwijze vereist nederigheid. Het betekent dat je op goede voet met de waarheid staat, ook al is deze op dit moment misschien minder vleiend. Zuiver dus je ziel via deze methode van zelfinzicht. Zo zul je heel langzaam, stap voor stap, een bewustzijnsverandering ervaren, een verandering van je innerlijke opvattingen als je emoties echt gaan veranderen. En dat zal een enorme overwinning betekenen, het zal zo'n opluchting zijn - maar het kan niet in één klap gebeuren. Je kunt deze vruchten pas plukken nadat de moeizame arbeid, zoals aangegeven in deze en andere lezingen, is verricht. Hierdoor krijg je niet alleen inzicht in je leven, je problemen en je conflicten maar ook in je beelden en hoe die zich hebben gevormd.

Om deze beelden te vinden, moet je vanuit twee invalshoeken werken: 1) onderzoek je jeugd en je reacties van toen, en 2) onderzoek je huidige reacties en verlangens met betrekking tot de dagelijkse gebeurtenissen. Beide zullen dan één totaalbeeld vormen. Als je naar je huidige verlangens zoekt, zul je begrijpen waarom sommige sterker zijn dan andere; sommige verlangens worden door tegengestelde tendensen onderdrukt, andere bewegen zich star in één richting en worden door meerdere lagen van je persoonlijkheid, door zowel goede als slechte drijfveren gevormd. Je gaat begrijpen waarom je het nodig vond om hun bestaan voor je bewustzijn te verbergen.

Ik zou ook nog iets anders willen bespreken waarmee je mogelijk wordt geconfronteerd als je jezelf tracht te vinden door op zoek naar je verlangens te gaan. Misschien overkomt het sommigen van jullie ook (althans op bepaalde terreinen van je innerlijke leven) dat je niet weet

wat je wilt. Dit is verwarrend en dikwijls heel vervelend. Er is als gevolg van het onderdrukken van tegenstrijdige of ongewenste verlangens zoveel verwarring in je ziel. Daardoor is alles in elkaar verstrengeld en het vereist wel wat werk om deze knopen te ontwarren. In het begin kan het heel beangstigend zijn om te ontdekken dat je eigenlijk niet weet wat je wilt want aan de buitenkant lijkt je leven zo goed gepland en doelgericht. En toch heerst er binnenin je verwarring. Je weet niet echt wat je wilt. Daarom probeer je aanvankelijk in schijnverlangens te vluchten. Om het gordijn uiteen te rafelen en achter deze schijnverlangens te kijken moet je alle draden van de grote kluwen één voor één vastpakken, in verschillende richtingen aan ze trekken en vervolgens uitzoeken waar ze uitkomen. Elk van deze draadjes in de knoop staat dan voor een klein verlangen. Achter elk verlangen zit een andere drijfveer. Natuurlijk heb je je nooit kunnen veroorloven om dit echt te zien (althans dat dacht je onbewust) omdat je weet dat je in veel opzichten een intelligent en hoogontwikkeld iemand bent.

Hoe kun je jezelf toegeven dat je verschillende verlangens hebt die volledig tegenstrijdig zijn waarbij het ene verlangen het andere uitsluit? Het kind in je verlangt echter twee dingen die onverenigbaar zijn, en vaak nog meer. Je dacht dat je jezelf van dit conflict zou kunnen bevrijden door deze situatie verborgen te houden. In werkelijkheid is deze verborgen kern echter juist de oorzaak van de tweespalt in je, van je teleurstellingen, conflicten en gevoel van onvoldaanheid. De enige uitweg is dan ook dat je de moed en het geduld hebt om elk draadje apart te bekijken en jezelf af te vragen wat in elk van je dagelijkse reacties je verlangen is. Ga dit eerst gewoon waarnemen. Onthoud je van waardeoordelen zoals: ‘maar dit is te gek, dit is onmogelijk, dit is beneden mijn waardigheid’, enzovoort. Zo’n benadering zou het ontwarren van de kluwen alleen maar moeilijker voor je maken en het zou deze taak misschien helemaal onmogelijk maken.

Besef dat deze verborgen emoties niets met je gezonde verstand te maken hebben, dat het deel in je dat zich niet kon ontwikkelen omdat je het als gevolg van je beelden onderdrukte, nu eenmaal die wens heeft, namelijk twee of meer verlangens die elkaar uitsluiten. Het kind in je wil iets onmogelijks; het blijft volharden in zijn pogingen om die onderhuids smeulende kern van tegenstrijdige verlangens met een laag redelijke wensen te bedekken. En aangezien je verlangens, gevoelens en gedachten *dingen*, krachtige, magnetische velden zijn, kom je in je leven situaties tegen die bij deze innerlijke conflicten aansluiten. En je beseft

maar niet dat al deze tegenstrijdige verlangens in je verantwoordelijk zijn voor je conflicten, ellende en gevoel van onvoldaanheid. Deze zijn het logische gevolg, de onvermijdelijke projectie van wat er in je innerlijk leeft. Misschien koester je een bepaald verlangen omtrent het in vervulling gaan van iets. Tegelijkertijd wil je de voordelen van het tegenovergestelde. Maar dat is misschien niet zo vleiend voor je vanwege de achterliggende motieven. En daarom houd je dat andere, tegenovergestelde verlangen angstvallig verborgen. Een emotie of verlangen heeft meer invloed op je leven naarmate je je er minder bewust van bent. Zodoende krijg je precies datgene wat je bewust niet, maar onbewust wel verlangt. Je wilt het echter zonder beperkingen, zonder de nadelen. En dan begrijp je het niet meer!

Bij het zoeken naar jezelf moet je dus niet alleen rekening houden met wat ik hiervóór heb gezegd namelijk dat je misschien bepaalde verlangens hebt (waarbij het er alleen nog omgaat de goede drijfveren van de slechte te scheiden) maar ook met de ontdekking dat je niet weet wat je echt wilt. Dit komt door de vele tegenstrijdige emoties waarvan je je niet bewust durfde te worden. Voordat je erachter kunt komen wat je echt wilt, moet je dan ook eerst al deze verschillende verlangens onderzoeken en onderzoeken: in welke richting gaan ze, waarom ben je bang ze te erkennen, waarom ben je aan de ene kant bang voor de gevolgen ervan en verlang je er aan de andere kant toch naar. Pas nadat je de oorzaken van al deze tendensen in jezelf hebt ontdekt en inzicht in je innerlijke, tot nu toe onbewuste verwarring hebt gekregen, zul je in staat zijn om één duidelijk verlangen te hebben dat vastberaden een richting kiest. Je ziel zal zich dan zodanig ontwikkelen dat je van binnenuit beseft dat er een prijs voor moet worden betaald. Dat is de weg. Hij is niet gemakkelijk maar het is voor iedereen die het met vertrouwen en met volharding aanpakt beslist mogelijk.

Beste vrienden, we zijn begonnen aan de persoonlijke beelden te werken die zich tijdens je jeugd hebben gevormd en die de oorzaak van je tegenspoed in je leven zijn. De meeste van jullie die echt met deze ideeën werken, zijn reeds een heel eind gevorderd. Ik kan gerust zeggen dat dit voor allen geldt die echt voor dit pad van zelfwerkzaamheid hebben gekozen. Ik zou jullie nu nog iets ter overdenking willen geven. Elke tijd en beschaving kent niet alleen persoonlijke, individuele beelden maar ook massabeelden, beelden van rassen, nationale en historische beelden. Het is erg belangrijk dit goed te beseffen want je persoonlijke beeld kan namelijk met een van die massabeelden

samenvallen en erdoor worden versterkt. Als je niet een bepaald soort persoonlijk beeld hebt, beïnvloedt het massabeeld jou misschien niet, althans lang niet zo sterk als wanneer je een individueel beeld hebt dat enigszins bij het massabeeld van je tijd past. Iedereen wordt tot op zekere hoogte door die massabeelden beïnvloed. In hoeverre ze je beïnvloeden, hangt af van de aard van je eigen beelden. Voor jullie wordt het dus belangrijk om in te zien dat dergelijke 'rasbeelden' bestaan. Dit zal je bij de oplossing van je innerlijke conflicten verder helpen. Je zult dan zien hoe het betreffende massabeeld je eigen persoonlijke beeld versterkt. Er bestaan zoveel massabeelden dat het onmogelijk is om zelfs maar een deel ervan op te sommen. Maar naarmate je verder komt, zul je ontdekken wat belangrijk voor je is.

Ik zal een voorbeeld geven: de mensheid heeft een massabeeld omtrent de levensduur. Lange tijd zou volgens dit massabeeld de mens, laten we zeggen, gemiddeld 45 jaar worden. En de meeste mensen stierven ook op die leeftijd. Je kunt natuurlijk zeggen dat de geneeskunde, de wetenschap en de levensomstandigheden zijn verbeterd en dat deze er de oorzaak van zijn. Ik zal dat zeker niet ontkennen. Feit is dat het massabeeld daadwerkelijk veranderde dankzij deze verbeteringen; als gevolg van het langzaam loslaten van dit bepaalde massabeeld konden verbeteringen tot stand worden gebracht. Het werkt naar twee kanten. Het één is niet denkbaar zonder het ander. Als de mensheid psychologisch en geestelijk niet zover was dat zij het oude beeld of illusie kon loslaten, zou geen enkele technische verbetering het leven hebben verlengd. Een ander massabeeld is dat iemand ziek en zwak wordt als hij een bepaalde leeftijd heeft bereikt. Dit beeld heeft zijn uitwerking op alle mensen. Er bestaan dus massabeelden met betrekking tot elk denkbaar onderwerp. Denk hier maar eens over na, vrienden. De betekenis hiervan is verstrekkend. En ik verwacht dat jullie in de toekomst vragen over dit onderwerp zullen hebben dat aan jullie allen interessante stof tot nadenken zal bieden. Je zult steeds meer ontdekken hoeveel massabeelden er bestaan die je heel sterk in je persoonlijk leven raken en nog des te sterker als er een gelijksoortig of verwant persoonlijk beeld in het spel is.

Voor ik op jullie vragen overga, wil ik nog één ding zeggen, vrienden. Als je dit pad volgt, is het een normaal verschijnsel dat veel van je verborgen emoties naar buiten komen. En ik zou jullie willen vragen in gedachte te houden dat naarmate je je meer bewust van je tot nu toe verborgen emoties wordt, je waarschijnlijk meer rekening met je

medemensen zult houden. Zolang je je in de tirannieke greep van je onbewuste bevindt, kun je er niets aan doen dat je je af en toe onprettig ten opzichte van anderen gedraagt. Je bent je er misschien niet eens volledig van bewust. Je kon dat natuurlijk inzien als je dat echt wilde, zelfs zonder dit soort zelfonderzoek. Maar als zelfkennis iets is dat je liever uit de weg gaat, dan deins je voor dergelijke waarnemingen terug omdat ze kunnen leiden tot inzichten die de psyche liever vermijdt. Als je echter voor dit pad hebt gekozen, moet je wel wat meer nadenken over de invloed die je op anderen hebt. Leer jezelf kennen, onderzoek je emoties maar reageer ze niet af op anderen. Naarmate je meer van jezelf bewust wordt, moet je, in elk geval wat betreft de uitwerking die je op je omgeving hebt, minder zelfzuchtig worden.

Laten we nu overgaan tot jullie vragen, vrienden."

VRAAG: Zou u ons meer willen vertellen over beschermengelen?

"In het verleden heb ik het al gehad over dit onderwerp. Laat ik nu dit zeggen: ieder mens heeft van God een beschermengel gekregen, niemand uitgezonderd. Veel mensen ontkennen dit. Ze vinden het kinderlijk en vinden het getuigen van bijgeloof. Ze zijn beïnvloed door een massabeeld van nu, dat een reactie is op een tegengesteld massabeeld waarmee de mensheid enige tijd geleden te maken had. Toen werd de beschermengel - en alles wat hiermee samenhing - vervormd tot een ander uiterste. De mens schreef toen alles - goed of slecht - toe aan zijn beschermengelen, aan hun krachten, enzovoort, en probeerde zo onder eigen verantwoordelijkheid uit te komen. We hebben hier te maken met twee tegengestelde massabeelden, waarbij het ene een reactie is op het andere. Tegenwoordig glimlacht men om zulke ideeën.

Toch heeft elk mens een beschermengel. Overeenkomstig zijn ontwikkeling en zijn taak - zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van het goddelijk plan - is zijn beschermengel sterker en machtiger, al naar gelang de omstandigheden,. Deze engelen houden zich absoluut en heel strikt aan de goddelijke wet. Ze komen alleen tussenbeide als het in overeenstemming is met die wet en met het persoonlijke levensplan van hun beschermeling. Anders hebben ze niet het recht om een onjuist oordeel of een verkeerde beslissing te voorkomen. Ze kunnen tegenslagen ook niet voorkomen, want deze kunnen heilzaam zijn; ze slaan dit vanaf een afstand gade. Het is hun taak hun beschermelingen te begeleiden in het leven overeenkomstig hun persoonlijke levensplan en

alleen dat te voorkomen wat in strijd is met de wet van oorzaak en gevolg. Zoals jullie weten, kan een mens met zijn vrije wil wijzigingen aanbrengen in het plan dat al bestond vóór zijn incarnatie. De beschermengel zal dit niet verhinderen - ongeacht of het een verandering ten goede is of ten kwade - maar zal over die persoon waken, zodat alleen wat deze zelf heeft veroorzaakt hem kan beïnvloeden. Ze weten hoe ver ze kunnen en moeten gaan bij het geven van leiding en inspiratie. Als de mens de eerste stap zet in de juiste richting - door zich direct of meer indirect tot God te wenden - staat het de beschermengel helemaal vrij om hem tegemoet te komen met alles wat hem daarbij kan helpen. Indien die eerste stap niet uit vrije wil wordt gezet, kan en zal de beschermengel zijn beschermeling niet de juiste beslissing opleggen. Rondom ieder mens bevinden zich echter ook heel veel geesten. Allerlei ronddwalende geesten die niet per se slecht of zelfs kwaadwillig zijn. Vergeet evenwel nooit dat de geesten om je heen niet zomaar naar je toe komen. Ze voelen zich tot jou aangetrokken door bepaalde wezenlijke overeenkomsten, ook al verschilt de mate van goed of kwaad misschien enorm met je huidige ontwikkelingsfase. Je kunt dan ook best een kwade geest om je heen hebben, zonder zelf een slecht mens te zijn. Maar bepaalde neigingen in je zijn in wezen van dezelfde aard als de kwade geest in kwestie die zich aan je hecht. Hetzelfde geldt voor de goddelijke geesten. In hoeverre een voorbijkomende geest je kan beïnvloeden, hangt weer van jezelf af. Naarmate je bewuster bent, heb je meer greep op jezelf; je bent dan minder afhankelijk van de invloed van andere wezens, hetzij geesten of mensen. Iemand wiens bewustzijn niet een bepaald niveau heeft bereikt, zal gemakkelijk worden beïnvloed door anderen, hoewel hij dit misschien niet beseft. Hetzelfde geldt voor de invloed die geesten kunnen hebben op zo iemand. De beschermengel is dikwijls genoodzaakt alleen maar toe te kijken. In andere gevallen kan hij die invloed misschien voorkomen. Dit hangt af van vele omstandigheden waarop hier niet verder kan worden ingegaan. Het is echter allemaal in overeenstemming met de volmaaktheid en wijsheid van de goddelijke wet."

VRAAG: Maken alle beschermengelen deel uit van de goddelijke orde?

"Vanzelfsprekend. Maar dat betekent niet dat ook afdwalende geesten om je heen niet iets goeds met je kunnen voorhebben. Misschien zijn ze helemaal niet slecht. De vaste beschermengel daarentegen moet deel uitmaken van de goddelijke orde."

VRAAG: Hoe oud kan iemand worden volgens het goddelijk plan?

"Dat valt niet aan te geven met een eenvoudig getal, beste vriend. Het goddelijk plan moet rekening houden met het massabeeld dat op een bepaald moment bestaat. Het houdt ook rekening met de incarnatie van elk wezen, tot in de kleinste details. Dus moet het wel steeds variëren. De invloed van het massabeeld is groot. Je kunt er niet omheen. In overeenstemming daarmee én met het persoonlijk levensplan wordt de ene mens ouder dan de andere. Wanneer het massabeeld verandert, zal het individuele levensplan eraan worden aangepast; dus naarmate de mensheid zich in haar geheel meer ontwikkelt, wordt de kans groter dat ieder individu zich in één leven ten volle ontplooit. Er zullen echter altijd gevallen zijn waarbij de individuele levensduur veel korter is dan de gemiddelde levensduur volgens het geldende massabeeld. Ooit zal de gemiddelde leeftijd honderd jaar zijn, maar toch is er misschien een aantal mensen die volgens hun levensplan moeten sterven als ze twintig zijn."

VRAAG: Mijn vraag luidde: Hoe oud zou iemand kunnen worden, gegeven het feit dat de schepping volmaakt is?

"Maar beste vriend, deze aarde, de wereld van de mens, zal nooit volmaakt zijn. Het is een tijdelijke plek, een tijdelijk fase die slechts bestaat zolang er onvolmaaktheid is. Wanneer iemand de staat van volmaaktheid heeft bereikt, hoeft hij geen aards lichaam meer aan te nemen. Hij zal een eeuwige geest zijn die niet langer het proces van geboorte en dood hoeft te doorlopen. Het begrip tijd bestaat niet meer voor hem."

VRAAG: Bevinden sommige beschermengelen zich nog tussen verschillende incarnaties of zijn ze al door die cyclus heen?

"Dit hangt af van de persoon in kwestie. Veel mensen zijn nog niet zover in hun ontwikkeling dat ze een dergelijk pad van zelfontplooiing aankunnen; ze zijn nog niet in staat een geestelijke opdracht te volbrengen. Het zijn mensen die, wat jullie zouden noemen, een doorsnee leven leiden, zich langzaam ontwikkelen en langzaam van hun ervaringen leren of blijven stilstaan. Dergelijke mensen hebben beschermengelen die natuurlijk ook tot de goddelijke orde behoren, maar de incarnatiecyclus nog niet hebben beëindigd. Hoe meer iemand zich tot God richt, hoe dichter de beschermengel in kwestie bij zijn

beschermeling kan komen. Hoe meer de mens zich echter van God afwendt, des te verder staat de beschermengel van hem vandaan. Hier valt niets aan te doen. Zo is het nu eenmaal. Iemand die zich daarentegen heel snel ontwikkelt en ernaar verlangt een dergelijk pad te volgen en uiteindelijk een opdracht volbrengt, krijgt een hogere beschermengel die machtiger is. Deze is dikwijls - niet altijd - al door de cyclus van incarnaties heen."

*VRAAG: Ik neem aan dat de denkbeelden van ras en religie ook deel uitmaken van massabeelden? "*Vanzelfsprekend*." Dus als een ziel heeft geleerd in de cyclus van incarnaties, dan gaat hij door allerlei beelden van rassen en vooral door religieuze beelden. De incarnaties lopen dan allemaal door elkaar. Zou dit dan het proces van zuivering bevorderen?*

"Ja, dat klopt helemaal."

VRAAG: Wat betreft de verborgen verlangens: iemand voelt zich soms blij en dat houdt ook een verlangen in. Is het niet mogelijk dat iemand zich soms blij voelt en in een heel goede stemming is, omdat hij een beetje dichter tot God is gekomen?

"Dat is zeker mogelijk. Je kunt je blij voelen door een overwinning op jezelf. Ik zeg ook niet dat in alle vreugde lage trekjes schuilen. Beslist niet! In dit geval werd geheel of gedeeltelijk een goed en constructief verlangen vervuld. Het kan geen kwaad om ernaar te kijken en dit te onderzoeken. Als het dan het volledige antwoord is, prima. Het heeft geen zin alleen maar te gissen en te zeggen "wellicht is het zus of zo" en het dan daarbij te laten. Als je je blij voelt hoef je nergens bang voor te zijn. Wanneer je pure blijdschap voelt zonder de angst deze weer te verliezen en zonder een gevoel van onrust, is het zeker niet nodig deze te onderzoeken. Al degenen die dit pad volgen, zouden voornamelijk hun tegenstrijdige gevoelens moeten onderzoeken waarin elementen van onvrede schuilgaan. Je kunt dit ook doen als je vreugde ervaart, terwijl die vreugde niet het enige gevoel in je is. Je hebt dan ook andere emoties, als je goed naar jezelf luistert."

VRAAG: Moet er achter iedere stemming een verborgen verlangen schuilgaan?

"Achter elke emotie zit, al of niet verborgen, een verlangen. Niet alle

verlangens zijn echter slecht of verkeerd. Maar iedere stemming houdt een verlangen in, want een stemming ontstaat vanuit een emotie."

VRAAG: Is het beter een goede daad te verrichten vanuit een slecht motief dan je daarvan te onthouden?

"Je moet er zeker niet van afzien. Je zou alleen moeten inzien dat achter de goede handeling een slecht motief schuilgaat, zonder jezelf daarbij te misleiden. Alleen al het feit dat het slechte motief wordt onderkend, bevordert in belangrijke mate het zuiveringsproces waar elk mens uiteindelijk doorheen moet. Het begint altijd met oprechtheid tegenover jezelf."

VRAAG: Ik wil nog even terugkomen op uw antwoord met betrekking tot de beschermengelen, namelijk dat we aantrekken wat we verlangen. Is dat de wet van affiniteit? "Ja." *Zou u ons iets meer hierover kunnen vertellen?*

"Over de wet van affiniteit heb ik het in vorige lezingen reeds uitvoerig gehad. Vrijwel alles wat ik zeg en overdraag, is daarop gebaseerd; hierop berust de gehele geestelijke wet. Het is de wet van oorzaak en gevolg die alle universele en psychologische gebeurtenissen omvat. Neem bijvoorbeeld de beelden: als iemand een bepaald beeld heeft en dat doet hem tijdens zijn leven in bepaalde situaties terecht komen, dan verschijnen bepaalde mensen in zijn leven die naar hem worden toegetrokken. Dit is het gevolg van de wet van affiniteit die zegt dat gedachten, gevoelens, verlangens enzovoort, datgene aantrekken wat ermee overeenstemt. Het hele concept van beelden kan slechts worden begrepen, als je de geldigheid van de wet van affiniteit inziet. De uitstraling van elk levend wezen die dikwijls met de term 'odische krachten' wordt aangeduid, de verschillende vibraties die het gevolg van deze verschillende soorten odische krachten zijn, dit alles volgt uit de wet van affiniteit."[1]

VRAAG: Wat betreft de massabeelden: worden we dan geboren met het beeld van ons ras en geloof? Wat gebeurt er bijvoorbeeld, als iemand van een andere geloofsovertuiging het pad gaat volgen en dan met name Het Pad van Christus tegenover de joodse leer? Dan ontstaat er een zekere wrijving en haat vanuit het

[1] Meer informatie over spirituele wetten: lezing 171 'Spirituele en psychische wetten'en Interne Publicatie U 'Spirituele wetten en begrippen' (Noot vertaler)

oude geloof. Hoe valt dat te verklaren?

"De verklaring hiervan is dat sommige zielen nog steeds heel erg aan hun eigen ras- of geloofsbeeld vastzitten omdat persoonlijke, psychische factoren in hen met het massabeeld samenvallen. Met andere woorden, hun persoonlijke beelden vallen samen met het betreffende massabeeld. Ze zullen dan voorlopig niet geneigd zijn om dat beeld af te breken. Er zijn meerdere incarnaties nodig voordat iemand een rigide beeld kan loslaten. Anderen, van hetzelfde ras of geloof, staan reeds op het punt om hun ras- of geloofsbeeld los te laten omdat ze - als gevolg van een eerdere ontwikkeling - hun persoonlijke beelden al in zekere mate hebben losgelaten, of ze hebben andere persoonlijke beelden die minder afhankelijk zijn van het betreffende massabeeld, of ze hebben helemaal geen beelden. Er bestaan ten aanzien van dit betreffende onderwerp zoveel tegengestelde meningen en er spelen zoveel persoonlijke gevoelens in mee, dat het vooroordeel verbonden met het beeld zo sterk is, dat niets wat er over dit onderwerp wordt gezegd nog gehoor kan vinden. Hetzelfde geldt voor nationaliteit. Sommige mensen worden misschien geboren in een land waar sterke nationalistische tendensen en een overdreven vaderlandsliefde bestaan. Ze blijven in dit land wonen en het komt nooit bij hen op dat hun eigen visie is doortrokken van vooroordelen. Anderen, geboren in hetzelfde land, voelen de drang om weg te gaan, om andere landen en mensen te zien en hun blik te verruimen.

Zo is het ook met religieuze beelden. De ene mens zit er nog aan vast terwijl de ander ervan los begint te komen. De een is al verder in zijn ontwikkeling, althans in dit opzicht. Zijn broeder, die nog sterk aan vooroordelen vastzit, is in een ander opzicht misschien verder en begint ten aanzien van dat punt de invloed die het massabeeld van zijn beschaving op hem heeft, ongedaan te maken. Wat je momenteel ziet gebeuren, is een geleidelijke, heel duidelijke afbraak van de massabeelden met betrekking tot het nationalisme. Zelfs de ontreddering en het vreselijke leed dat door oorlog wordt veroorzaakt, hebben derhalve vanuit ons gezichtspunt hun goede kanten. Zonder deze plotselinge veranderingen zouden mensen namelijk niet hun land verlaten en aldus hun blik verruimen. Dit breekt hun massabeelden af en beïnvloedt daardoor tenslotte ook vaak hun persoonlijke beelden.

Hetzelfde zal gebeuren ten aanzien van de religie. Het is dan ook erg kortzichtig te denken dat een afschuwelijke gebeurtenis op aarde, zelfs als dit oorlog betreft, de mensheid zal afhouden van verdere ontwikke-

ling en geestelijke groei. Dit valt in geen enkel opzicht te voorkomen. Zelfs als de mensheid de weg naar vrede nog niet heeft gevonden, moet ook het verkeerde alternatief tot het doel van eenheid en vrij worden van illusies of massabeelden leiden. Geweld en haat, vooroordeel en zelfzucht, alles wat oorlog teweeg kan brengen is zeker niet spiritueel te noemen.

Veel mensen zitten hier echter nog altijd vol mee. Slechts gaandeweg zullen ze die blindheid geleidelijk kwijtraken. Ondanks het bestaan van dergelijke tendensen in de mens, kan de ontwikkeling toch niet worden tegengehouden want oorlogen en soortgelijke ingrijpende gebeurtenissen leiden maar tot één doel: geestelijke ontwikkeling, saamhorigheidsbesef, bevrijding van de eigen innerlijke ketenen. Als je vanuit dit gezichtspunt naar de geschiedenis kijkt, ga je er enigszins anders over denken. Zoals het bij het individu werkt, zo werkt het ook voor de mensheid als geheel, dat wil zeggen: ellende, beproevingen en ontberingen die iemand meemaakt omdat hij er de kiem voor heeft gelegd, vormen ook het middel om er vrij van te worden. Dat betekent niet dat je de oorlog zou moeten propageren."

VRAAG: Beschouwt u het voorstel van de Paus voor eenwording in Christus als een vreedzame stap in die richting?

"Vanzelfsprekend. Ongeacht het resultaat, ongeacht of de ideale oplossing al dan niet onmiddellijk kan worden gevonden, het is zeker een teken dat de religieuze massabeelden langzaam maar zeker worden afgebroken.

Beste vrienden, ik trek mij weer terug in mijn wereld en laat jullie achter met de zegen van God en de liefde en het licht van onze Verlosser, Jezus Christus. Ontvang de kracht en de liefde die ieder van jullie wordt gegeven. Ga in vrede, vrienden. God zij met jullie!"

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1959.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'The Conflict Between Conscious and Unconscious Desires'.
Vertaling door Wim Scholten in 1994.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2010